

Kopieerbladen Blok 11

1	Werkblad bij Bouwschrift, les 1	48
2	Werkblad bij Bouwschrift, les 2	49
3	Werkblad bij Bouwschrift, les 3	50
4	Werkblad bij Bouwschrift, les 6	51
5	Werkblad bij Bouwschrift, les 7	52
6	Werkblad bij Bouwschrift, les 8	53
7	Werkblad bij Bouwschrift, les 11	54
8	Werkblad bij Bouwschrift, les 12	55
9	Werkblad bij Bouwschrift, les 13	56
10	Werkblad bij Bouwschrift, les 16, 17 en 18	57
11	Werkblad bij Bouwschrift, les 21, 22 en 23	58
12	Werkblad bij Bouwschrift, les 26	59
13	Werkblad bij Bouwschrift, les 27	60
14	Werkblad bij Bouwschrift, les 28	61
15	Werkblad bij Bouwschrift, les 31, 32 en 33	62
16	Werkblad bij Bouwschrift, les 36, 37 en 38	63
17	Werkblad bij Bouwboek, les 1, 2 en 3	64
18	Werkblad bij Bouwboek, les 6, 7 en 8	65
19	Werkblad bij Bouwboek, les 11, 12 en 13	66
20	Werkblad bij Bouwboek, les 16, 17 en 18	67
21	Werkblad bij Bouwboek, les 21, 22 en 23	68
22	Werkblad bij Bouwboek, les 26, 27 en 28	69
23	Werkblad bij Bouwboek, les 31, 32 en 33	70
24	Werkblad bij Bouwboek, les 36, 37 en 38	71
25	Planningschema speciale leerhulp	72
26	Oefenschema luister- en regelfouten	73
27	Oefenschema lange en korte klinker	74
28	Regels en afspraken na Blok 11	75
29	Keuzeactiviteiten	76
30	Schema: de persoonsvorm schrijven (hulpkaart)	77

Kopieerlessen Blok 11

(zie deelhandleiding Blok 11 pag. 11)

31	Les 1: enkelvoud en meervoud	78
32	Les 2: tegenwoordige en voorbije tijd	79
33	Les 3: onderwerp en doe-woord	80
34	Les 6: de persoonsvorm herkennen	81
35	Les 7: de persoonsvorm herkennen	82
36	Les 8: de persoonsvorm herkennen	83
37	Les 11: tegenwoordige tijd	84
38	Les 12: tegenwoordige tijd	85
39	Les 13: tegenwoordige tijd	86
40	Les 26: tegenwoordige tijd: lastige doe-woorden	87
41	Les 27: tegenwoordige tijd: jij of je	88
42	Les 28: tegenwoordige tijd: schema 1	89

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Enkelvoud en meervoud

enkelvoud (één)	meervoud (meer)
ik zwem	
hij hupt	
het kronkelt	
ik weet	
zij bijt	
hij zingt	

enkelvoud (één)	meervoud (meer)
	wij rijden
	jullie maken
	ze lopen
	zij gaan
	wij blijven
	jullie graven

enkelvoud	meervoud
ik koop	
	wij denken
zij wacht	
ik hoor	
	zij rennen
hij speelt	

enkelvoud	meervoud
ik schrijf	
zij roept	
	jullie pakken
ik beef	
	wij zoeken
hij veegt	

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Tegenwoordige en voorbije tijd

tegenwoordige tijd	voorbije tijd
wij blijven	_____
ik breng	_____
zij drinken	_____
hij koopt	_____
zij krijgt	_____
ik loop	_____

tegenwoordige tijd	voorbije tijd
wij roepen	_____
hij schrikt	_____
zij valt	_____
ik fluit	_____
zij geven	_____
ik heb	_____

tegenwoordige tijd	voorbije tijd
_____	wij kozen
_____	hij loog
_____	ik nam
_____	zij kwamen
_____	hij stond op
_____	ik reed weg

tegenwoordige tijd	voorbije tijd
_____	wij schreven
_____	hij zwom
_____	ik zei iets
_____	zij las een boek
_____	hij zag niets
_____	zij vochten

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Onderwerp en doe-woord

Vul het onderwerp in.	
<u>bijt</u>	<u>beten</u>
<u>blaas</u>	<u>bliezen</u>
<u>denkt</u>	<u>dacht</u>
<u>doe</u>	<u>deed</u>
<u>ga</u>	<u>gingen</u>
<u>draagt</u>	<u>droegen</u>

Vul het onderwerp in.	
<u>eet</u>	<u>at</u>
<u>kruip</u>	<u>kroop</u>
<u>helpt</u>	<u>hielpen</u>
<u>ruikt</u>	<u>roken</u>
<u>slaapt</u>	<u>sliep</u>
<u>kijk</u>	<u>keken</u>

Vul het onderwerp of doe-woord in.			
<u>wij</u>	(t.t.)	<u>klom</u>	
<u>ligt</u>	<u>wij</u>	(v.t.)	
<u>sprong</u>	<u>jullie</u>	(t.t.)	
<u>wij</u>	(t.t.)	<u>sneed</u>	
<u>vond</u>	<u>wij</u>	(t.t.)	
<u>ik</u>	(v.t.)	<u>trekken</u>	

Vul het onderwerp of doe-woord in.			
<u>ik</u>	(t.t.)	<u>wonnen</u>	
<u>vroeg</u>	<u>wij</u>	(t.t.)	
<u>zingt</u>	<u>jullie</u>	(v.t.)	
<u>ik</u>	(t.t.)	<u>zocht</u>	
<u>zwommen</u>	<u>ik</u>	(t.t.)	
<u>zat</u>	<u>wij</u>	(t.t.)	

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 1 De persoonsvorm herkennen: vorm van een doe-woord.

Kies het onderwerp.
bakt koekjes.
gillen hard.
blaft steeds.
bouw een hut.
droomt vaak.
durven dat niet.

Vul het doe-woord in. Pas op!	
Wij	frites.
Ik	nooit.
Die honden	vaak.
Jullie	een huis.
Ik	soms.
Ik	dat wel.

Kies het onderwerp.
duwt mij weg.
groeit langzaam.
horen een stem.
knipt mijn haar.
lachen hem uit.
oefen alleen.

Vul het doe-woord in. Pas op!	
Wij	de kar.
Die bomen	snel.
Ik	een auto.
Wij	papier.
Ik	niet mee.
Wij	samen.

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 2 De persoonsvorm herkennen: van de zin een vraagzin maken.

Vul de persoonsvorm in.		
tellen	Hij	tot tien.
lezen	Zij	een boek.
wachten	Jij	niet lang.
kammen	Ik	mijn haar.
zien	Zij	mij niet.
doen	Hij	ook mee.

Maak er een vraagzin van.

Vul de persoonsvorm in.		
fietsen	Zij	naar huis.
vechten	Hij	heel vaak.
klappen	Hij	in zijn handen.
vangen	Zij	een bal.
roepen	Zij	mijn naam.
denken	Hij	niet goed na.

Maak er een vraagzin van.

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 3 De persoonsvorm herkennen: de tijd van de zin veranderen.

Vul de persoonsvorm in.		
vegen	Ik	de vloer.
rennen	Ik	hard weg.
roeien	Ik	in een boot.
poetsen	Ik	mijn fiets.
plakken	Ik	de foto vast.
eten	Ik	een koekje.

Verander de tijd van de zin.

Vul de persoonsvorm in.		
wonen	Ik	in dit huis.
voelen	Ik	me ziek.
schoppen	Ik	tegen de bal.
zorgen	Ik	voor de hond.
schrijven	Ik	een brief.
hebben	Ik	geen pijn.

Verander de tijd van de zin.

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 4 Tegenwoordige tijd: enkelvoud of meervoud.

doe-woord	ik-vorm
zwaaien	_____
zeuren	_____
winkelen	_____
waarschuwen	_____
fluisteren	_____
kamperen	_____

wij-vorm	voltooide vorm
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

doe-woord	ik-vorm
tekenen	_____
rekenen	_____
proberen	_____
openen	_____
luisteren	_____
knutselen	_____

wij-vorm	voltooide vorm
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 5 Tegenwoordige tijd: ik-vorm, ik-vorm + t of wij-vorm.

doe-woord	ik-vorm
	<u>huil</u>
<u>leren</u>	
	<u>fiets</u>

ik-vorm + t	wij-vorm
	<u>kleuren</u>
<u>plaagt</u>	
	<u>schaatsen</u>

doe-woord	ik-vorm
	<u>roei</u>
<u>logeren</u>	
	<u>piep</u>

ik-vorm + t	wij-vorm
<u>denkt</u>	
	<u>duren</u>
<u>reist</u>	

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 6 Tegenwoordige tijd: de vraagzin.

Vul het onderwerp in.
loert op een muis.
komt naar je toe.
blijven thuis.
leen een pen.
waait heel hard.
wandelen naar huis.

Maak er een vraagzin van.

Vul het onderwerp in.
botst op een paal.
schaatst heel graag.
gaat met ons mee.
bloeien heel mooi.
schaam me voor jou.
verven de muur.

Maak er een vraagzin van.

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Schrijf de woorden in de goede kolom.

eld	end	eerd	d	t

2 Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Schrijf de afkortingen in de eerste kolom.

Op de regel erachter schrijf je de betekenis van de afkorting.

afkorting	betekenis

afkorting	betekenis

2 Bedenk vijf zinnen. Gebruik in elke zin een afkorting.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 7 Tegenwoordige tijd: ik-vorm, ik-vorm + t of wij-vorm.

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t	wij-vorm
antwoorden	_____	_____	_____
raden	_____	_____	_____
redden	_____	_____	_____
schudden	_____	_____	_____
landen	_____	_____	_____
snijden	_____	_____	_____

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t	wij-vorm
worden	_____	_____	_____
vinden	_____	_____	_____
verbinden	_____	_____	_____
verraden	_____	_____	_____
verbranden	_____	_____	_____
verkleiden	_____	_____	_____

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 8 Tegenwoordige tijd: jij of je achter de persoonsvorm.

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t	jij/je achter de persoonsvorm
beven	_____	_____	_____
bellen	_____	_____	_____
bukken	_____	_____	_____
dansen	_____	_____	_____
leven	_____	_____	_____
proeven	_____	_____	_____

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t	jij/je achter de persoonsvorm
rijden	_____	_____	_____
binden	_____	_____	_____
houden	_____	_____	_____
verkleiden	_____	_____	_____
verbranden	_____	_____	_____
verraden	_____	_____	_____

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Stap 9 Tegenwoordige tijd: schema 1.

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t	jij/je achter de persoonsvorm
pesten	_____	_____	_____
leggen	_____	_____	_____
wachten	_____	_____	_____
binden	_____	_____	_____
praten	_____	_____	_____
sparen	_____	_____	_____

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t	jij/je achter de persoonsvorm
rusten	_____	_____	_____
vinden	_____	_____	_____
kuchen	_____	_____	_____
planten	_____	_____	_____
lachen	_____	_____	_____
verbranden	_____	_____	_____

Kies vijf doe-woorden en bedenk met elk doe-woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

[illegible]

Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Verdeel de woorden in lettergrepen. Schrijf ze zo op.
Onderstreep de lastige lettergreep. Kies voor elk woord de goede kolom.

korte klinker (verdubbelingsregel)	lange klinker (verliesregel)	andere woorden

Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: vul van elk woord de goede vorm in.

rij 1 woordpakket

enkelvoud (ik)	meervoud (wij)
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

rij 2 woordpakket

tegenwoordige tijd	verleden tijd
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

doe-woord	voltooide vorm
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

doe-woord	voltooide vorm
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: vul van elk woord de goede vorm in.

ik-vorm t.t.	ik-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ik-vorm t.t.	ik-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

doe-woord	voltooide vorm
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

doe-woord	voltooide vorm
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: vul van elk woord de goede vorm in.

ik-vorm t.t.	ik-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

hij-vorm t.t.	hij-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

doe-woord	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

doe-woord	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: schrijf de woorden in de goede kolom.

woorden met -eld, -end en -erd op het einde	
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

andere woorden met d op het einde	
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

oud woord	nieuw woord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

oud woord	nieuw woord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: vul van elk woord de goede vorm in.

jij-vorm t.t.	ik-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

jij-vorm t.t.	ik-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

doe-woord	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

doe-woord	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: vul van elk woord de goede vorm in.

ik-vorm t.t.	jij-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ik-vorm t.t.	jij-vorm v.t.
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

doe-woord	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

doe-woord	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: verdeel de woorden in lettergrepen.
Schrijf ze op in de goede kolom.

woorden met een lange klinker	

woorden met een korte klinker	

2 Oefen met woorden.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: verdeel de woorden in lettergrepen.
Schrijf ze op in de goede kolom.

verliesregel	verdubbelingsregel

andere spellingsregels	

2 Oefen met woorden.

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

ISO-toets 11

Meerlettergrepen en samengestelde woorden kunnen schrijven op basis van woordbeeld, redenering of spellingregels (november groep 7, na 43 maanden onderwijs, dl = 43).

Vereiste vaardigheden
Problemen

1 Woorden kunnen verdelen in klankgroepen en lettergrepen.

2 Klankgroepherkenning en verlettering van woorden met eer - oor - eur, aai - ooi - oei, uw - eeuw - ieuw, ti - tie, isch, heid en ge of gie.

3 Spellingregel kunnen toepassen bij de lange klinker op het eind van het woord en in een verkleinwoord.

4 Spellingregel kunnen toepassen bij eind-d.

5 Samenstellingen herkennen en kunnen schrijven met de verlengingsregel en de meervouds-n.

6 Herkennen en kunnen schrijven van de onbeklemtoonde klankgroepen bij vierlettergrepen woorden.

7 Herkennen en kunnen schrijven van de lange klinker in een open lettergreep.

8 Herkennen en kunnen schrijven van lettergrepen met medeklinkerverdubbeling.

9 Afspraken kennen en toepassen over sch en cht, ei en au, i, c = s, c = k en ch = sj.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Luisterfouten: verdeel de woorden in lettergrepen en schrijf ze zo op.

Regelfouten: verdeel de woorden in lettergrepen en schrijf ze zo op.

Bedenk bij een aantal geoefende woorden een rijmwoord. Zet beide woorden naast elkaar.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Regel 5: Aan het eind van een lettergreep verliest de lange klinker een letter.

Regel 6: Een lettergreep met een korte klinker sluit af met een medeklinker.

	lange klinker (aa - ee - oo - uu)		korte klinker (a - e - o - u - i)	
	in lettergrepen	aan elkaar	in lettergrepen	aan elkaar
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Regels

Regel 1: Aan het eind van een woord
schrijven we **aa**, **oo** en **uu** met één letter.
Maar pas op bij het meervoud en verkleinwoord!

Regel 2: Hoor je op het eind van een woord een **t**,
dan altijd langer maken.
Je hoort dan of je **t** of **d** moet schrijven.

Regel 3: De doffe **u** schrijven we als **e**,
behalve in de lettergrepen **ig** en **lijk**.

Regel 4: Samengestelde woorden schrijven we aan elkaar.
Woorden met een meervoud op **n**,
houden die **n** ook in een samenstelling.

Regel 5: Aan het eind van een lettergreep verliest
de lange klinker een letter.

Regel 6: Een lettergreep met een korte klinker
sluit af met een medeklinker.

Afspraken

Afspraak 1: Aan het begin van een woord
schrijven we **sg** met **sch**.

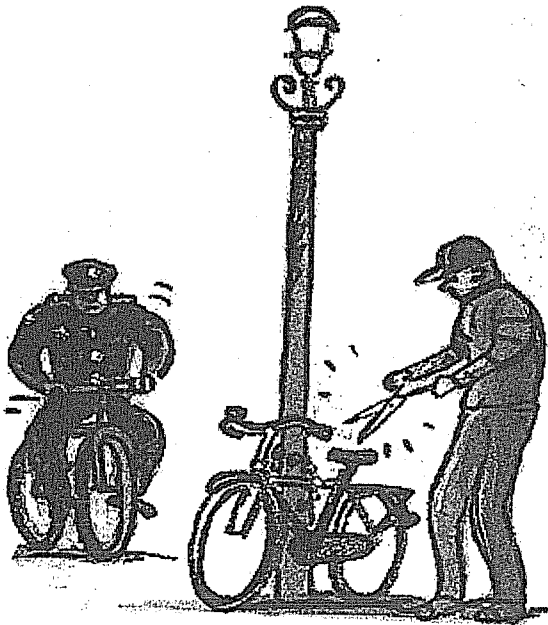
Afspraak 2: Na een korte klinker (**a - e - i - o - u**)
schrijven we **gt** met **cht**.
Behalve bij: (liggen-) ligt, (leggen-) legt,
(zeggen-) zegt.

Afspraak 3: **Ou** en **ij** zijn gewoon, **au** en **ei** zijn vreemd.
Als je het niet zeker weet, kies je voor **ou** of **ij**.

Afspraak 4: Enkelvoud **ie** → meervoud ook **ie**.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

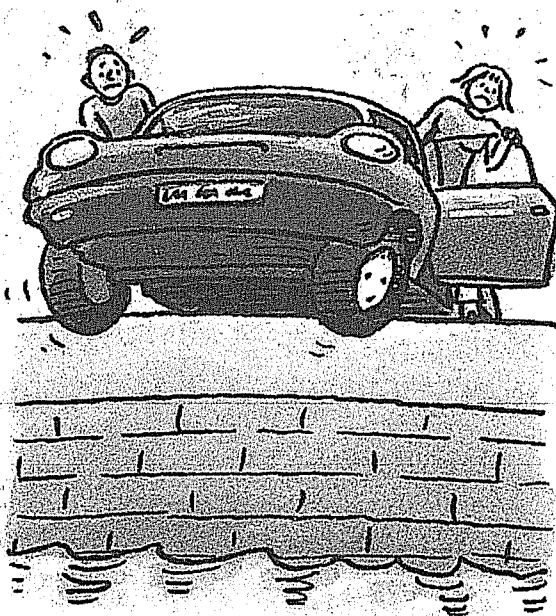
verhaal 1

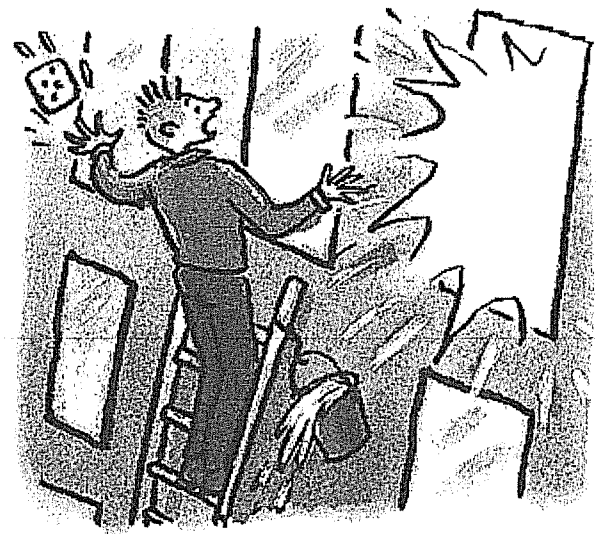
verhaal 2

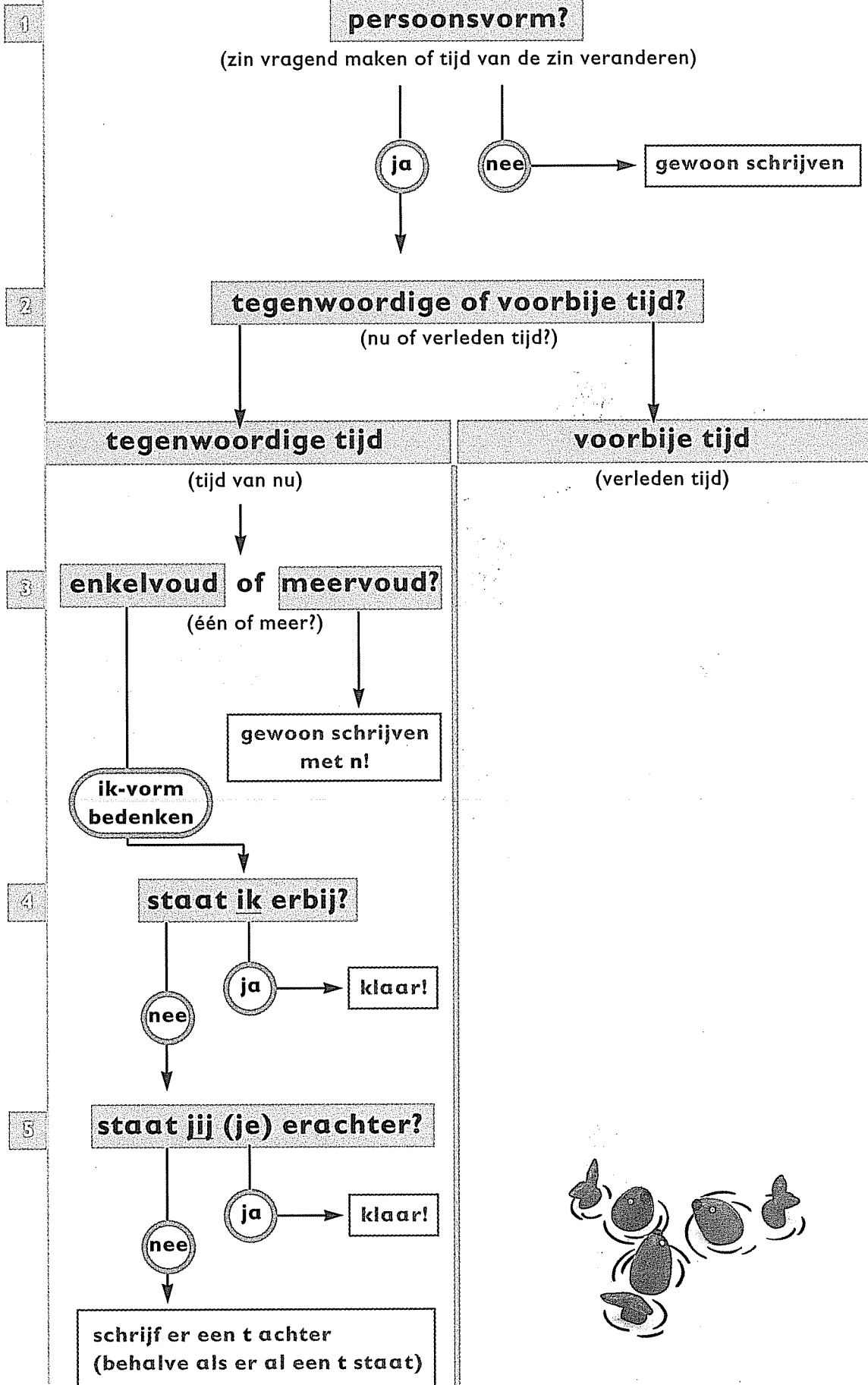

verhaal 3

verhaal 4

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 1 enkelvoud en meervoud

1 Let op!

Een zin die gaat over één persoon,
dier of ding staat in het enkelvoud.

Een zin die gaat over meer personen,
dieren of dingen, staat in het meervoud.

Vul in.

Een agent staat bij de parkeermeter.
De chauffeur van de auto komt aanlopen.

Nu _____ er twee _____.

2 Schrijf de zinnen in het meervoud.

In elke zin veranderen enkele woorden. **Onderstreep** die woorden.

De vis zwemt in de vijver.

Hij ziet de reiger niet.

De reiger blijft doodstil staan.

Hij wacht tot de vis vlakbij is.

3 Maak er enkelvoud of meervoud van. Schrijf de nieuwe zin op.

De renners fietsen heel hard.

Hij legt het boek in de kast.

Ik blijf hier niet lang.

Wij zingen niet mee.

Ik breng een bal mee.

Zij drinkt geen koffie.

Vogels leggen eieren.

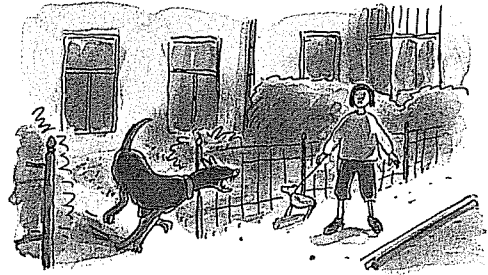
Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 2 tegenwoordige en voorbije tijd

① Let op!

De tijd van nu heet tegenwoordige tijd.

Schrijf dit verhaaltje in de tegenwoordige tijd.

wandelen Lisa _____ met haar hondje.

lopen Het hondje _____ aan de lijn.

staan Een tuinhek _____ open.

rennen Een hond _____ de tuin uit.

kunnen Wat _____ het meisje doen?

② Let op!

De tijd die voorbij is, heet voorbije tijd.

Schrijf hetzelfde verhaaltje in de voorbije tijd.

wandelen _____

lopen _____

staan _____

rennen _____

kunnen _____

③ Verander de tijd van elke zin. Schrijf de nieuwe zin op.

Hij ging niet met ons mee. _____

Zij krijgt een nieuwe fiets. _____

Ik schrok van de knal. _____

De maan schijnt door het raam. _____

De vogels vlogen weg. _____

De egel drinkt uit de vijver. _____

Het paard springt over de sloot. _____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 3 onderwerp en doe-woord

① Let op!

Elke gewone zin gaat over iets.

Dat kan een mens, een dier of een ding zijn.

We noemen dat het onderwerp van de zin.

Bedenk bij deze zinnen het onderwerp.

De _____ maakt gekke gebaren.

Een _____ kijkt om.

Gelukkig ziet het _____ het niet.

② Let op!

In elke gewone zin staat een doe-woord.

Dat doe-woord zegt wat het onderwerp van de zin doet.

Bedenk bij elke zin het doe-woord. Schrijf dat voor de zin.

Vul daarna de goede vorm van het doe-woord in.

_____ De poes _____ op vogels.

_____ Ze _____ achter een struik.

_____ Een hond _____ de tuin in.

_____ De hond _____ de poes.

_____ De poes _____ vlug in een boom.

③ Schrijf eerst alle ik-vormen op.

Bedenk daarna het onderwerp van elke zin. Vul dat in.

huilen _____ huilt van pijn.

gooien _____ gooien met propjes.

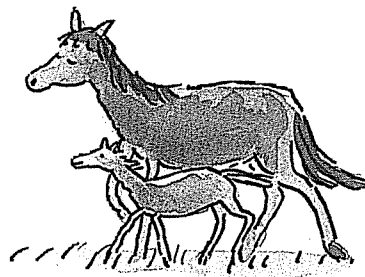
koken _____ kookt het eten.

vegen _____ veeg de vloer.

helpen _____ helpt ook mee.

pakken _____ pakt een koekje.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 6 de persoonsvorm herkennen**1 Let op!****In een gewone zin staat wie iets doet.****We noemen dat het onderwerp van de zin.****Bij het onderwerp hoort altijd een bijzondere vorm van een doe-woord.****We noemen dat de persoonsvorm.****De persoonsvorm verandert vaak als het onderwerp verandert.****Vul in.**

Twee paarden lopen in de wei.

Het veulen _____ naast zijn moeder.

2 Lees het doe-woord en vul de goede persoonsvorm in.**Je schrijft wat je hoort. Niet langer maken!**

durven Ik _____ niet naar binnen.

delen Zij _____ de schriften uit.

tekenen Hij _____ een landschap.

wandelen Wij _____ naar het zwembad.

duwen Hij _____ de kar opzij.

knippen Zij _____ de foto uit.

3 Bedenk het onderwerp en vul dat in.

_____ kam mijn haar. _____ leer fietsen.

_____ draait zich om. _____ gooit een bal.

_____ wacht op me. _____ schrijft een brief.

_____ ril van kou. _____ horen een trein.

_____ woont daar. _____ opent de deur.

_____ stoort toch niet? _____ fietst naar huis.

_____ werk hard. _____ blijf wachten.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 7 de persoonsvorm herkennen

- ① **Let op!**
In een gewone zin staat wat er gebeurt.
Je kunt ook vragen wat er gebeurt.
Dat gebeurt met een vraagzin.

Schrijf onder elke zin de vraagzin.

Johan loopt door een weiland.

Hij zakt weg in de modder.

Zijn laars blijft vastzitten.

- ② **Soms begint een vraagzin met een vraagwoord.**
Kies uit: wie, wat, waar, wanneer, waarom.

_____ hoor ik toch? _____ heb je tijd?

_____ is aan de beurt? _____ is het gebeurd?

_____ ligt mijn pen? _____ ben je zo boos?

_____ ga je niet mee? _____ heb je getekend?

_____ ben je jarig? _____ is de ingang?

- ③ **Bedenk zelf de vraagzin. Kies uit: waarom, wanneer, waar, hoe, wie.**
Vul daarna de goede vorm van het doe-woord in.

koken _____ er vandaag?

plagen _____ je hem steeds?

hebben _____ jullie vakantie?

liggen _____ mijn schoenen?

willen _____ je dat doen?

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 8 de persoonsvorm herkennen

1 Let op!

De persoonsvorm is een bijzonder woord,
met aparte spellingregels.

Kijk maar en vul in.

Ik *kijk* naar de jongen.

Mijn vriendin _____ niet.

De jongen *doet* raar.

Dat _____ wij soms ook.

2 Let op!

Je moet de persoonsvorm goed kunnen schrijven.
Daarom moet je de persoonsvorm kunnen vinden.
Er zijn twee manieren voor. Je moet ze beide kennen.

Manier 1

Maak van de gewone zin een vraagzin.
De persoonsvorm komt dan vooraan te staan.

Doe het maar en onderstreep de persoonsvorm.

Hij komt straks ook.

Wij moeten hier blijven.

Zij leest de krant.

De poes loert op vogels.

Manier 2

Verander de tijd van de zin. De persoonsvorm verandert dan ook.
Van tegenwoordige tijd maak je voorbije tijd of andersom.

Doe het maar en onderstreep de persoonsvorm.

Ik kijk naar buiten.

Wij klimmen in de boom.

Zij koopt een ring.

De zon schijnt heel fel.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 11 tegenwoordige tijd

- 1 Let op: enkelvoud en meervoud.
Vul in.

één (enkelvoud)

ik lig

meer (meervoud)

wij liggen

jij (of je) ligt

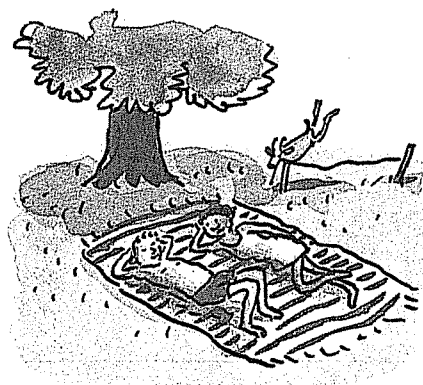
zij _____

hij ligt

jullie _____

zij (of ze) _____ de mensen _____

u _____ de dieren _____

Hé, in het enkelvoud krijg je: ik-vorm.

Je hebt ook nog jij-vorm en hij-vorm (dat is: ik-vorm + t).

En in het meervoud krijg je: wij-vorm.

- 2 Schrijf de persoonsvorm op.

doe-woord

ik-vorm

wij-vorm

horen ik _____ wij _____

maken ik _____ jullie _____

koken ik _____ zij _____

vegen ik _____ wij _____

groeien ik _____ jullie _____

- 3 Vul de voltooidde vorm van het doe-woord in.

sparen Ik heb veel geld _____.

vegen Hij heeft de vloer _____.

horen Wij hebben niets _____.

kleuren Zij heeft de tekening _____.

blaffen De hond heeft niet _____.

poetsen Deze auto is mooi _____.

tekenen Ik heb dat _____.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 12 tegenwoordige tijd

- 1 Let op!
Een uitzondering.

eten: *ik eet*. Er staat al een *t*.

Dan komt er *geen* extra *t* bij.

Dus: ik eet → de hond eet

- 2 Vul de ik-vorm en de persoonsvorm in.

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t of wij-vorm
bakken	_____	Zij _____ een taart.
fietsen	_____	Hij _____ naar school.
praten	_____	Jullie _____ te veel.
vechten	_____	Jij _____ gemeen.
durven	_____	Hij _____ heel veel.
werken	_____	Wij _____ altijd hard.

- 3 Bedenk het onderwerp en vul dat in.
Schrijf daarna het doe-woord achter de zin.

_____ roeit naar de kant. _____

_____ stuur hem een brief. _____

_____ woont in dat huis. _____

_____ vangt een muis. _____

_____ poets mijn tanden. _____

Wat blaft die _____ hard. _____

Wanneer komt _____ terug? _____

Hoe lang blijft _____ hier? _____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 13 tegenwoordige tijd

① Vul de persoonsvorm in.

doe-woord	ik-vorm	vraagzin
zeuren	_____	_____ zij vaak?
lusten	_____	_____ hij dat?
helpen	_____	Wie _____ me hiermee?
stoppen	_____	Waar _____ de bus?
zeggen	_____	Waarom _____ je niets?
schrijven	_____	Wanneer _____ je haar?
peuteren	_____	_____ zij in haar neus?

② Vul de goede vorm van het doe-woord in.

Kies uit persoonsvorm of voltooid deelwoord!

blaffen	De hond _____ tegen een poes.
blaffen	De hond heeft tegen de poes _____.
bloeien	De plant _____ heel mooi.
bloeien	De plant heeft heel mooi _____.
breken	Hij _____ een glas.
breken	Hij heeft een glas _____.

③ Bedenk het onderwerp en vul dat in.

Schrijf daarna het doe-woord achter de zin.

_____ loopt naar huis.	_____
_____ eet een appel.	_____
_____ leest een boek.	_____
_____ gaat naar school.	_____
_____ wacht bij de deur.	_____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 26 tegenwoordige tijd: d, t of dt

1 Let op!

bijten: ik bijt → de grote hond bijt.vinden: ik vind → de kleine hond vindt.Hé, als de ik-vorm op een t eindigt, komt er geen extra t bij.En als de ik-vorm op een d eindigt, komt er wel een t bij.Maar pas op! De t schrijf je alleen als er geen ik in de zin staat!

2 Vul in.

doe-woord	ik-vorm	ik-vorm + t
laden	_____	Jij _____ de kar.
praten	_____	Hij _____ veel.
raden	_____	Zij _____ het woord.
lusten	_____	Hij _____ niets.
redden	_____	U _____ het kind.
snijden	_____	Jij _____ het brood.
zetten	_____	Zij _____ iets weg.
verbinden	_____	Hij _____ de knie.

3 Schrijf de ik-vorm op. Vul daarna de persoonsvorm in.

pesten	_____	Hij _____ kleine kinderen.
raden	_____	Jij _____ het toch niet.
schudden	_____	Hij _____ zijn hoofd.
starten	_____	De auto _____ heel slecht.
troosten	_____	De juf _____ de kleuter.
voeden	_____	Onze poes _____ haar jongen.
landen	_____	Het vliegtuig _____ op de weg.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 27 jij of je achter de persoonsvorm

1 Let op!

Ik heb pech.

Jij hebt geluk gehad,

maar nu heb jij ook pech.

Hé, als jij (of je) achter de persoonsvorm staat,
komt er geen extra t bij!

2 Vul de goede persoonsvorm in.

fietsen jij _____ jij met ons mee?

horen jij _____ jij het geluid?

vegen je _____ je altijd zo?

brengen je _____ je een pen mee?

raden je _____ jij het maar.

geven je _____ je dit aan haar?

vinden jij _____ jij dit eerlijk?

binden je _____ je dit vast?

3 Schrijf de ik-vorm op. Vul daarna de persoonsvorm in.

branden _____ Ik _____ mijn vinger.

schudden _____ Hij _____ zijn hoofd.

zetten _____ Zij _____ haar fiets weg.

lusten _____ Wij _____ geen bloemkool.

binden _____ Ik _____ de tas vast.

laden _____ Hij _____ de kar te vol.

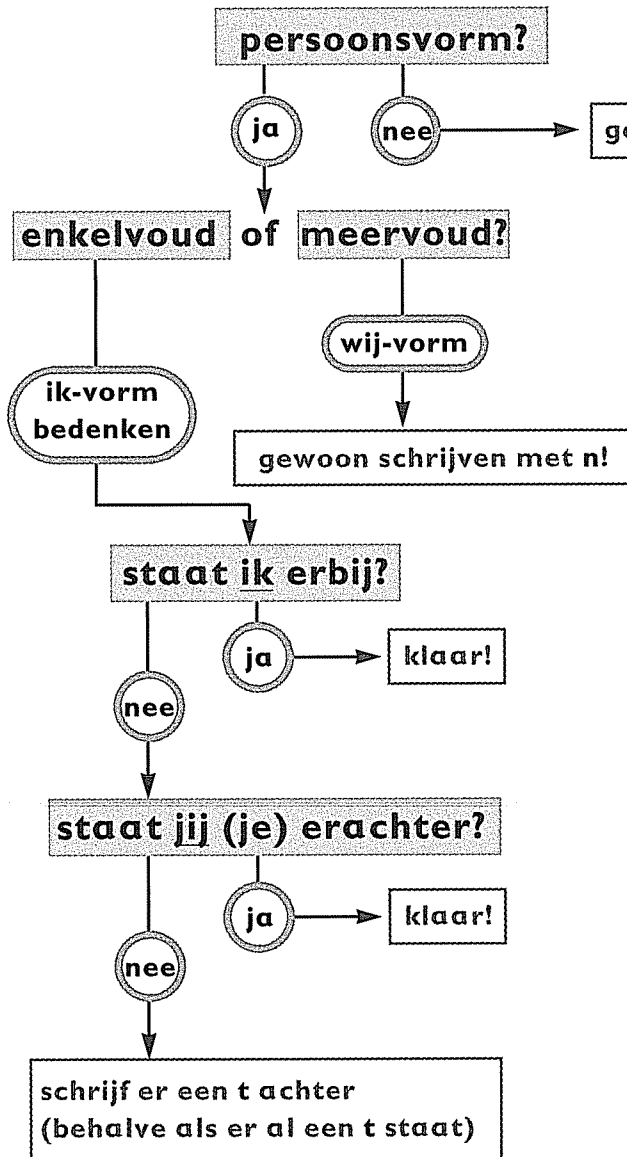
planten _____ De vrouw _____ een struik.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 28 tegenwoordige tijd: schema

1 Let op!

Als je een doe-woord schrijft, dan moet je altijd goed nadenken over hoe dat woord geschreven moet worden.

2 Vul de persoonsvorm in van: drijven, wachten, redden.

ik _____

jij/je _____

hij/zij _____

wij _____

jullie _____

